

Підсумок визначається за сумою отриманих оцінок. Максимальна оцінка – «відмінно» (25-30 балів), «добре» – 20-24 бали, «задовільно» – 15-19 балів, «незадовільно» – менше 15 балів.

Ці критерії оцінювання дозволяють об'єктивізувати остаточну оцінку знань студента, але домінантними чинниками мають бути знання з розділу хірургії.

Отже, на нашу думку, проведення заняття за методикою кооперативних груп сприяє кращому засвоєнню матеріалу, розвиває клінічне мислення, підвищує зацікавленість, почуття необхідності колективної співпраці та відповідальності, впроваджує міждисциплінарну інтеграцію, дозволяє сформувати навички й уміння при комплексному підході до вирішення клінічної задачі, підвищує якість підготовки майбутнього лікаря.

Висновки. Інтерактивний метод «кооперативних груп» у навчанні студентів при вивченні дисципліни «Хірургія» варто вважати корисним, сучасним, який дозволяє підвищити рівень засвоєння знань і практичних навичок. Метод «кооперативних груп» доцільно використовувати на семінарських заняттях зі студентами 6 курсу у зв'язку з необхідністю тривалого часу для вирішення поставлених завдань.

Список використаної літератури

1. Мілерян В.Є. Методичні основи підготовки та проведення навчальних занять в медичних вузах : методичний посібник / В.Є. Мілерян. – К.: Хрещатик, 2004.–80 с.
2. Носков В.И. Инновационные технологии в гуманитарном вузе / В.И. Носков, А.В.Кальянов. – Донецк: ООО «Лебедь», 2002. – 288 с.

АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ І ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ

Шепітько В.І., Лисаченко О.Д., Єрошенко Г.А., Білаш С.М., Єрьоміна Н.Ф., Борута Н.В.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

У статті доведено, що Україна потребує якісної загальнокультурної та професійної підготовки спеціалістів. Обґрунтовано, що головним завданням вищої школи є забезпечення випускників високим рівнем освіти. У свою чергу, застосування інноваційних технологій та активізація пізнавальної діяльності студентів мають велике соціальне і педагогічне значення та займають важливе місце в удосконаленні навчання.

Ключові слова: інновації, студент, викладач, гістологія, цитологія, ембріологія.

Сучасна вища медична освіта ставить за мету реалізувати професійну складову розвитку особистості лікаря. Дуже гостро стоїть проблема поглиблення знань випускників медичних вишів і підготовки достатньо обізнаних в усіх галузях медицини спеціалістів [4; 5].

Важливим завданням вищої школи є підвищення якості підготовки випускників за рахунок забезпечення належного рівня навчального процесу, який має відповідати світовим стандартам. Завдяки вдосконаленню методик ведення навчального процесу випускник медичного вишу буде знати і вміти більше, матиме міцніші знання та розширить свій кругозір. В умовах швидко оновлюваної інформації випускнику необхідно володіти міцною основою професійної діяльності, яка забезпечить можливість подальшого професійного росту. Інтеграція в європейське співтовариство сприяє підбору та створенню нових підходів, методів і засобів навчання, які будуть відповідати сучасним вимогам і забезпечать ефективність навчального процесу [1].

Серед причин неефективності навчання студентів можуть бути такі: недосконале методичне забезпечення, низькі знання або вікові особливості, прийоми організації колективної діяльності, нездатність викладача правильно організувати навчальний процес, невміння зацікавити студента. Вирішення даної проблеми, на думку психологів, відбудеться за реалізації педагогічної системи цілеспрямованого формування навчально-пізнавальної активності студентів, яка б виконувала такі функції:

- 1) створення психолого-педагогічних умов зростання ефективності виховання майбутнього спеціаліста;
- 2) урахування поетапності формування навчально-пізнавальної активності від репродуктивних до продуктивних творчих рівнів;
- 3) базування на таких основних елементах, як методи навчання, педагогічна діяльність викладача, пізнавальні здібності студента, міжособистісні взаємини в студентській групі;
- 4) ґрунтування на загальнодидактичних і специфічних принципах організації навчання;
- 5) урахування основних дидактичних шляхів формування активності як психологічного утворення особистості [3].

Викладач має допомогти студенту мобілізувати арсенал якостей і функцій, що стосуються розумової, вольової, емоціональної та фізичної сфер, включити в діяльність їхні потреби, творче мислення, здібності, вольові якості, пам'ять, уяву, почуття, спостереження, допитливість, духовні й фізичні сили. Підготовка висококваліфікованого спеціаліста охоплює три складові: професійно-теоретичну і професійно-практичну підготовку та виховання особистості. Підготовка за всіма напрямками відбувається за рахунок різних форм навчальної роботи, традиційними серед яких є лекції, практичні заняття і самостійна робота студентів [2].

Гістологія, цитологія та ембріологія є фундаментальною медико-біологічною дисципліною, яка забезпечує загальнотеоретичну підготовку лікаря, формуючи його науковий світогляд і лікарське мислення. Темі лекцій розкривають проблемні питання розділів цитології, ембріології, загальної та спеціальної гістології. У лекційному курсі максимально використовуються різноманітні дидактичні засоби – мультимедійні презентації, навчальні та наукові

відеофільми, фотознімки гістологічних мікропрепаратів. У час розвинутих новітніх інформаційних технологій досвідчений викладач повинен вибрати в нескінченному потоці інформації те, що необхідно студенту, а також поділитися з ним особистим багаторічним досвідом. Провідною метою лекційного курсу є доведення до відома студентів новітніх технологій і досягнень у галузі медицини та ознайомлення із сучасними методиками дослідження гістологічних препаратів.

Одночасно з давно перевіреними методами навчання, за яких використовуються методичні вказівки; тести I і II рівнів; ситуаційні задачі з банку даних ліцензійного іспиту «Крок 1»; практичні завдання для засвоєння гістологічних структур тканин і органів, на кафедрі широко застосовуються сучасні інформаційні технології навчання. Навчальні кімнати обладнані комп'ютерами і мультимедійними проекторами, що дає можливість у повному обсязі подати матеріал з кожної теми практичного заняття. Студенти опановують теоретичний матеріал, вивчають гістологічні мікропрепарати за допомогою світлових і цифрових мікроскопів і замальовують їх. Комп'ютери кафедри об'єднані у внутрішню мережу та мають доступ до Internet, що дає можливість постійно оновлювати матеріал з дисципліни, доповнювати знання студентів даними нових наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних учених, переглядати гістологічні мікропрепарати та науково-практичні фільми відповідно до теми практичного заняття.

Створення системи комп'ютерних класів дає можливість студентам відпрацьовувати навички вирішення ситуаційних завдань, тестів I і II рівнів, готуватися до складання ліцензійного іспиту «Крок 1». Комп'ютерне тестування при вивченні дисципліни дозволяє об'єктивно оцінити знання студентів, виявити теми, які недостатньо засвоюються студентами і вимагають доопрацювання [7].

Місце самостійної роботи студентів у їхній професійній підготовці важко переоцінити. Опанування навичками самостійної роботи активізує пізнавальну діяльність майбутнього спеціаліста, полегшує пошук науково-методичної інформації, робить більш усвідомленим засвоєння навчального матеріалу. Доведено, що тільки ті знання, які студент здобув самостійно, завдяки власному досвіду, думці і дії, будуть насправді міцними. За даними ЮНЕСКО, в процесі викладання навчального матеріалу засвоюється лише 15% інформації, що сприймається на слух, і 65% – на слух і зір. Якщо навчальний матеріал людина опрацьовує самостійно, виконуючи завдання від його постановки до аналізу результатів, то засвоюється не менше 90% інформації [6].

На кафедрі розроблені методичні вказівки для самостійної роботи, які спрямовують діяльність студента в правильне русло, допомагають якісно підготуватися до практичного заняття та засвоїти тему, що винесена на самостійне опрацювання. Виділена навчальна кімната, де студенти працюють у вільний час, користуючись методичними розробками, дисками з мікропрепаратами і схемами, мікроскопами, гістологічними препаратами та комп'ютерами з навчально-контролюючими програмами. Використовуючи технічне забезпечення кафедри, студенти переглядають мікропрепарати і замальовують їх у альбоми. Викладачі кафедри надають консультації студентам протягом дня і після занять. Зацікавленість студента у вивченні предмета спонукає його до виконання творчої роботи у вигляді підготовки рефератів, наукових доповідей, пошуку інформації про нові досягнення в медицині [8].

Отже, інноваційні технології навчання, які використовуються на кафедрі гістології, цитології та ембріології, в поєднанні з активізацією пізнавальної діяльності студентів займають важливе місце в підвищенні якості підготовки випускників медичного вишу.

Список використаної літератури

1. Булгакова А.И. Повышение качества профессиональной подготовки и формирование профессиональной компетентности будущего врача-стоматолога / А.И. Булгакова, А.Ш. Галикеева, И.В. Валиев // Международный журнал экспериментального образования. – 2011. - №7. – С.58-59.
2. Висмонт Ф.И. Идеи новаторства и активизация познавательной деятельности студентов на кафедре патологической физиологии БГМУ и их значимость в повышении качества подготовки будущих врачей / Ф.И. Висмонт, А.Н. Глебов // Педагогическая логистика: образование, наука, экономика. – 2013. – С. 11-15.
3. Лузан П.Г. Активізація навчання студентів / П.Г. Лузан.- К., 1999. – С. 16.
4. Наказ МОЗ України від 12.09.2008 №522/51 «Про затвердження Концепції розвитку вищої медичної освіти в Україні».
5. Наказ МОЗ України від 01.08.2011 №454 «Про затвердження Концепції управління якістю медичної допомоги в Україні на період до 2020 року».
6. Черних В.П. Організація самостійної роботи в сучасній фармацевтичній освіті / В.П. Черних // Педагогіка і психологія. – 2002. – № 3. – С. 44-48.
7. Шепітько В.І. Інформаційні технології як засіб удосконалення організації навчального процесу на кафедрі гістології, цитології та ембріології / В.І. Шепітько, О.Д. Лисаченко, Г.А. Єрошенко // Матер. навч.-метод.конф. з міжнар. участю «Сучасні технології управління навчальним процесом у вищих медичних навчальних закладах». – Полтава, 2014. – С.242-243.
8. Шепітько В.І. Методичні аспекти та організація самостійної роботи на кафедрі гістології, цитології та ембріології / В.І. Шепітько, О.Д. Лисаченко // Актуальні проблеми сучасної медицини. – 2012.- Т. 12, вип. 3(39). – С.184-186.